

Forskelligt materiale, samme natur. Konkylie af Henri Mondor, sommerfugl og et stillbillede fra videoen *Ah, Humanity* af Véréna Paravel og Lucien Castaing-Taylor.

Fortryllet. Mennesket og naturen – findes der noget mere ladet emne? Nyt tidsskrift præsenterer os for alle vinkler på én gang: den videnskabelige, den politiske, den æstetiske og den poetiske. Det er smukt.

Nyt natursyn

AF MARIA KJÆR THEMSEN

Wikipedia er et fantastisk redskab, som efterhånden er svært at undvære. Men prøv for eksempel at forstå et kompliceret begreb som »antropocæn« ved hjælp af et et Wikipedia-opslag, man må give fortabt. Den viden der præsenteres er så generaliseret, at en dybere forståelse er umulig. Redaktionen bag det nye tidsskrift *Ny jord*, som netop har sendt andet nummer på gaden, har sat sig for at gøre det, som internettet ikke kan: give en på en gang sanselig, intellektuel, videnskabelig og poetisk oplevelse af måden vi forstår naturen på lige nu. En forståelse, finder man ud af, der ikke bare har til hensigt at gøre læseren kloge, men som også har realpolitiske konsekvenser.

Goethe siger det præcist i en lille tekst cirka i midten af det nye nummer af tidsskriftet: »Natur! Vi er omgivet og omslynget af den – ude af stand til at træde ud af den og ude af stand til at trænge dybere ind i den.« Alligevel forsøger redaktionen netop at trænge dybere ind. Som de skriver i forordet: »Naturkritik handler om mere end en politisk kritik af menneskers negative indvirkninger på omgivelserne, den forsøger at stille spørgs-

mål om, hvordan æstetik, politik og natur forholder sig til hinanden i dag.« Så lægger de ellers ud med en tekst af den excentriske brite Margaret Cavendish, *Den Flammende Verden*, fra 1666.

CAVENDISH' originale syn på, hvad stof består af, viser sig at være tættere på den måde man i dag anskuer alt som materialitet – lige fra sten til bevidsthed – og som derfor er langt fra den vanlige opdeling mellem krop og ånd, natur og kultur.

Efter Cavendish følger et længere essay om bio-politik af den franske sociolog Pierre Charbonnier (f. 1983), der skriver at »afstanden mellem, hvad vi objektivt kan se sker i verden og politisk handling utvivlsomt aldrig har været så stor, som når det gælder klimaet.«

Undervejs får vi yderligere en række litterære og kunstneriske bidrag, som en ny novelle af forfatteren og billedkunstneren Amalie Smith og et opslag med kunstneren Emil Westman Hertz' blæksprutter skabt i bly (2013). Der er også en nørdet tekst om sarte og smukke sommerfugle (af ph.d. Anne Eskildsen), en novelle af Hermann Hesse om vegetarer fra 1910, samt nogle vidunderlige farveskildringer af klamme tæger, der er blevet vanskabt af forurening – lavet af schweizi-

ske Cornelia Hesse-Horneger (f.1944).

Mit personlige favoritbidrag er en tekst af den franske forfatter Paul Valéry (1871-1945) om konkylie. Han skriver blandt andet: »Hvis der fandtes en poesi for det vidunderlige og for intellektets ophidselse (hvilket jeg har drømt om hele livet), så ville man ikke kunne tænke sig et mere udsøgt stimulerende emne. Som skildringen af en ånd, der blev grebet af en af de bemærkelsesværdige naturlige udformninger, som man kan observere her blandt de mange ligegyldige og tilfældigt formede ting, der omgiver os.«

For Valéry bliver konkylie anledning til dybe filosofiske overvejelser over sammenhængen mellem mennesket og naturen, og mellem naturen og en skaber. Det er en tekst, der på mange måder fuldstændig afspejler tendensen i kunsten lige nu, hvor man flere steder netop forholder sig poetisk til det, der omgiver os. Det fører til en kritisk tænkning af menneskets sansebårne, og derfor begrænsede evne, til at begribe skabelsen.

DE begreber, der præsenteres i *Ny Jord*, kan nok lyde nørdede, men i virkeligheden er det fænomener, man ser overalt lige nu: forsøget på at gentænke menneskets forhold til naturen og den indvirkning, vi har haft på klodens

ændrede klima. Man ser det både inden for politik, videnskab og kunst. En mere ydmyg forståelse af menneskets placering i naturhierarkiet ser ud til at være undervejs i nogle sammenhænge. Måske er vores bevidsthed slet ikke hævet over sneglen eller blomsten? Den slags tanker ser man altså udfoldet i kunsten lige nu.

Ny Jords blanding af fiktion og fakta, kunst og videnskab, er på den måde udtryk for en aktuel kritisk tænkning, ligesom den i sig selv bliver et brud på den måde at skelne mellem kultur og natur, mænd og kvinder, ånd og krop, som de fleste af os er vokset op med. At bogen samtidig rent grafisk er en lækker affære, indbundet og med smukke illustrationer, gør kun oplevelsen endnu mere stimulerende.

I en verden, hvor USA netop har fået en præsident, der afviser, at mennesket har nogen rolle i Jordens miljødudvikling, og hvor vi selv har en regering, der foreslår lovændringer med konsekvenser for naturen, vil jeg mene at dette tidsskrift er mere aktuelt at læse end mange højtråbende *Breaking News*.

Ny Jord – Tidsskrift for naturkritik Nr. 2
Red. Jeppe Carstensen, Christopher Basse, Peter Meedom. 327 sider, illustreret og indbundet.
Biota, 159,-

000110101110101011111111
000101111RACE1011101111
00001000100111010101111
011001100111010010101111
001101110101010111111111
000110101110101010111111
0010000000111110100011
0000101110ZERO11101011
011001010100101010111111

Der er algoritmer i alt.

De måler alt, mærker alt, ser alt. Også dig.

S/H & YEL KAYÉ RACE TO ZERO 24.01.2017 – 11.02.20

ROBERT
RAUSCHENBERG

The Lotus Series

WINDOW
TO
CHINA

20.01. - 17.04.17

glHoltegaard

CORNER
UDSTILLING

CORNER 2017
21. januar - 19. februar

Klassisk koncert
Søn. 29. jan. kl. 16

Blue grass
Lør. 11. feb. kl. 16

www.corner.dk

SOPHIENHOLM
Nybrovej 401 • Kgs. Lyngby • tlf. 4588 4007

KUNST
HØJSKOLEN
PÅ ÆRØ

www.kunstaeroe.dk

Weekendavisen
Velskrevet viden